

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 398/2023
27.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Милене Рашић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и других, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Ивана Тешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу К 436/22 од 09.12.2022. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 47/23 од 07.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.04.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Тешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу К 436/22 од 09.12.2022. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 47/23 од 07.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу К 436/22 од 09.12.2022. године, у ставу првом, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у одређеном износу од 40.000,00 динара коју је дужан да плати у року од два месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће суд, уколико окривљени изречену новчану казну не плати у наведеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени АА је обавезан да суду плати трошкове паушала у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде и да окривљеном-приватном тужиоцу ББ накнади трошкове кривичног поступка у износу од 28.210,00 динара, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде. Истом пресудом, у ставу другом, окривљени-приватни тужилац ББ, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Кж1 47/23 од 07.03.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног приватног противтужиоца АА, адвоката Ивана Тешића, а пресуда Основног суда у Ужицу К 436/22 од 09.12.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Тешић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, с тим да из образложења захтева произилази да захтев подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће према окривљеном АА одбити приватну тужбу, односно истог „ослободити од одговорности да је извршио кривично дело“ које му је приватном тужбом стављено на терет и обавезати окривљеног ББ да му надокнади трошкове кривичног поступка ближе опредељене у захтеву.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Тешић, у захтеву за заштиту законитости истиче да се у радњама окривљеног не стичу обележја кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ и у вези са тим наводи да се оно што је окривљени учинио, а то је прослеђивање текста увредљиве садржине, не може сматрати увредом, односно радњом извршења овог кривичног дела. Поред тога, бранилац у захтеву истиче да у конкретном случају нема ни последице овог кривичног дела јер пасивни субјекат није увређен, и сходно свему изнетом закључује да у радњама окривљеног за које је оглашен кривим, нема законских обележја ни кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ нити било ког другог кривичног дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело увреде из члана 170. став 1. КЗ чини онај ко увреди другог.

Заштитни објекат кривичног дела увреде је част, као и скуп свих вредности неког лица (интелектуалних, карактерних, моралних, физичких и других особина и вредности) и углед, као одраз тих вредности у друштву, па сходно томе радња извршења кривичног дела у питању представља свако поступање којим се напада било која од тих вредности, а којима се у суштини изражава непоштовање или понижење достојанства личности. При томе, карактер тих радњи као увредљивих, цени се са становишта општеусвојених друштвених ставова и мерила, као и околности под којима се догађај одиграо.

Сходно наведеном, за постојање кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ потребно да постоји свест и воља да се изрази непоштовање или понижење достојанства личности.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени АА дана 09.08.2022. године, у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије је извршење хтео, приватном тужиоцу ББ, у 16.38 часова путем имејла „проследио текст увредљиве садржине“: „сви кажу да си излапео а и изгледаш као дртина а ја те браним кажем не, такав је он одувек, јајара и цибер“, а затим истог дана, у 16.55 часова, одговарајући на поруку приватног тужиоца и текст садржине “...А то да си глодар и глодао ПД док си могао, стало ти је, па ти је сад криво и надаш се поновном апању и лапању, мизеријо. Јадан си циберу, баш јадан, бруко јада и беде. Сада резултате знам као и остатак града, Друштва и Савеза, за тебе, ВВ..., то су само снови, а остало ти је само то, да лажеш, јајариш и омаловажаваш друге. Па шта друго од дртине и злапетиса очекивати. Не мешај терапије, опет си изгледа...”.

Према налажењу Врховног касационог суда, у описаним радњама окривљеног АА стичу се сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ за које је оглашен кривим. Садржина имејлова који је окривљени послао приватном тужиоцу, по оцени овог суда, објективно представља омаловажавање достојанства личности приватног тужиоца, а самим тим и увреду као радњу извршења овог кривичног дела, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) КЗ, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одедаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП истичући да побијаном пресудом није потпуно решен предмет оптужбе. Према наводима захтева, суд није одлучио о приватној тужби ББ у деловима у којима се наводи „противправна намера повређивања“, „деловање са таквом намером која за последицу има повреду угледа личности, достојанства, морала и осталих личних вредности“ и „изношење инкриминације у намери вређања јер су исте као такве апсолутно непотребне и недозвољене“.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП постоји уколико пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, при чему се о непотпуно решеном предмету оптужбе може говорити само у ситуацији када суд уопште није донео одлуку о некој тачки оптужбе.

Према налажењу Врховног касационог суда, побијаном пресудом у потпуности је решен предмет оптужбе. Изостављање из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане првостепене пресуде, чињеничних навода на које се захтевом указује, не значи да није решен предмет оптужбе и да је суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП. Ово стога што је суд овлашћен да мења чињенични опис дела из оптужног акта и да га уподобљава чињеничном стању утврђеном током доказног поступка, уколико при томе остаје у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела, као што је учињено у конкретном случају изостављањем сувишних навода приватне тужбе који не представљају законска обележја кривичног дела увреде.

Бранилац окривљеног АА у захтеву истиче да је изрека пресуде нејасна и тако указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, која не представља законски разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па Врховни касациони суд ове наводе није разматрао.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Тешића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**